

**З нагоди 65-ї річниці від дня народження
ДЗЮБЛИК ІРИНИ ВОЛОДИМИРІВНИ
успішного професіонала у галузі медичної вірусології,
вченого, досвідченого педагога,
заслуженого лікаря України,
професора, доктора медичних наук,
завідувача кафедри вірусології
НМАПО імені П. Л. Шупика**

23 січня 2017 р. виповнилося 65 років з дня народження, 41 рік науково-педагогічної та лікарської діяльності завідувача кафедри вірусології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика професора Дзюблик Ірини Володимирівни.

Ірина Володимирівна Дзюблик народилася у м. Києві в родині службовців. З 1971 р. вона навчалася на санітарно-гігієнічному факультеті Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця, який закінчила з відзнакою.

У 1977 р Ірина Володимирівна розпочала свій науковий шлях в очній аспірантурі Київського НДІ інфекційних хвороб (за рекомендацією Вченої ради Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця). Після успішного закінчення аспірантури працювала молодшим науковим співробітником лабораторії загальної вірусології НДІ епідеміології та інфекційних хвороб імені Л. В. Громашевського. У 1985 р. була обрана за конкурсом старшим науковим співробітником ЦНДЛ Київського інституту удосконалення лікарів (нині – Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика).

З 1988 по 1993 рр. І. В. Дзюблик – старший викладач кафедри вірусології, з 1993 по 1998 рр. — доцент кафедри вірусології, а з 1998 р. обіймала посаду професора кафедри вірусології. З 2002 року по сьогодні очолює кафедру вірусології.

На протязі 1998 - 2002 рр., І. В. Дзюблик була Вченим секретарем НМАПО імені П. Л. Шупика.

У 1981 р. І. В. Дзюблик захистила кандидатську дисертацію на тему «Интерферон при гриппозной инфекции и влияние некоторых факторов на его образование», а в 1994 р. здобула науковий ступінь доктора медичних наук за спеціальністю «Вірусологія» захистивши дисертацію на тему «Патогенетичні механізми продуктивної ротавірусної інфекції та вдосконалення методів її лабораторної діагностики».

Наукові звання старшого наукового співробітника присвоєно в 1988 р., доцента кафедри вірусології — у 1996 р., професора кафедри вірусології — у 2001 р.

У 2008 р. Указом Президента України І. В. Дзюблик присвоєно почесне звання «Заслужений лікар України».

На сьогодні професор Дзюблик І. В. є провідним фахівцем у галузі медичної вірусології з проблем вірусних гастроентеритів, респіраторних вірусних інфекцій, ВІЛ-інфекції/СНІДу, хіміотерапії та хіміопрофілактики вірусних інфекцій в Україні. Під її керівництвом розроблено та впроваджено цілу низку оригінальних методик та методичних підходів в лабораторну діагностику актуальних інфекційних захворювань людини; для вітчизняного виробництва імунобіологічних препаратів розроблені та запропоновані спосіб синхронізації клітин з використанням макромолекулярних комплексів двовалентної платини, біотехнологію культивування поверхнево-залежних клітин людини та тварин в насадковій

системі, способи виділення, очищення та концентрації вірусів з використанням аміноетоксіяеросилу-2 і ентеросгелю.

Професор І. В. Дзюблик внесла значний вклад у розробку нової інактивованої вакцини з підвищеною імуногенністю для профілактики ротавірусного гастроентериту ветеринарного призначення, яка успішно пройшла державні випробування і рекомендована до серійного виробництва, математичної моделі для прогнозування ефективності вакцин для специфічної профілактики ротавірусної інфекції у людини. Важко переоцінити роль професора І. В. Дзюблик та колективу кафедри вірусології у впровадження простих/швидких тестів та молекулярно-генетичних методів діагностики в практику охорони здоров'я України.

Професор І. В. Дзюблик — автор понад 423 наукових публікацій, 18 методичних рекомендацій та інформаційних листів, 20 підручників та навчальних посібників для студентів, слухачів, інтернів та мікробіологів усіх спеціальностей. Науково-практичні розробки захищені 12 авторськими свідоцтвами та патентами на винахід.

За наукового керівництва і консультування Ірини Володимирівни захищені 4 кандидатські дисертації. На сьогодні виконуються 4 кандидатські та 1 докторська дисертації.

Ірина Володимирівна — мудрий та досвідчений педагог. На кафедрі вірусології щороку навчаються понад 2,5 тис. слухачів, у тому числі спеціалісти різних профілів, що проходять навчання на передатестаційних циклах, циклах спеціалізації та стажування, тематичного удосконалення та інтернатури у НМАПО імені П. Л. Шупика. Вона робить неоціненний внесок у підготовку лікарів-вірусологів та фахівців-вірусологів (з біологічною освітою) України.

Плідну наукову та педагогічну діяльність професор І. В. Дзюблик успішно поєднує з громадською роботою. Поряд з цим, Ірина Володимирівна — член Вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика, Вченої ради медико-профілактичного та фармацевтичного факультету, комісії Вченої ради НМАПО з наукової роботи, спеціалізованої Вченої ради Д 26.614.01 при ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Л. В. Громашевського Національної академії наук України», спеціалізованої Вченої ради Д 26.613.10 в НМАПО імені П. Л. Шупика МОЗ України, голова Проблемної комісії НМАПО імені П. Л. Шупика «Вірусологія, мікробіологія та епідеміологія».

Професор І. В. Дзюблик є експертом з питань вірусних імунобіологічних препаратів, з 2009 р. офіційним експертом Clinical Research Foundation EEU з питань вірусології та інфекційних захворювань, членом Американського товариства мікробіологів (American society for microbiology), Асоціації хіміотерапевтів України, Асоціації забезпечення якості лабораторної медицини, редакційних рад наукових фахових видань «Здоров'я суспільства» та «Український хіміотерапевтичний журнал».

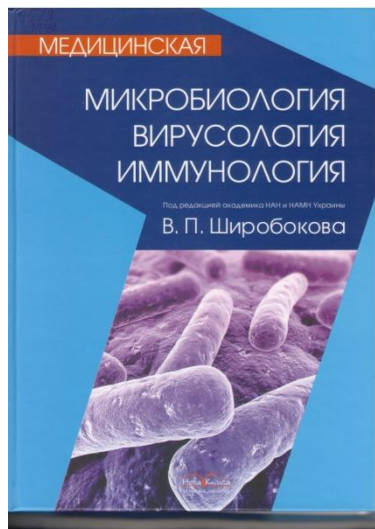
Впродовж останніх років професор І. В. Дзюблик є членом Координаційної ради з питань забезпечення виконання наукової частини «Національної програми профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги та лікування ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД», член Національного сертифікаційного комітету з поліомієліту, Національного сертифікаційного комітету з кору та червінки.

І. В. Дзюблик – українка за походженням, вчений та педагог за покликанням. Її не зраджує творча наснага, працездатність і працьовитість, вона не переставє сама вчитися та навчати колег, передає свій багатий досвід, зберігає свою особистість, свій духовний світ і гарт переконань громадянина України.

Життєвою і творчою енергією, ерудицією та блискучим талантом викладача і науковця, відкритістю і доброзичливістю, порядністю і тактовністю доктор медичних наук, професор, Заслужений лікар України Ірина Володимирівна Дзюблик завоювала любов та глибоку повагу слухачів, лікарів, колег і учнів.

Щиро вітаємо Ірину Володимирівну з днем народження, бажаємо творчої наснаги, натхнення, подальших вагомих звершень на науковій ниві, обдарованих учнів та створення наукової школи!

**Колектив кафедри вірусології НМАПО імені П. Л. ІПупика, учні, слухачі...
Редакція журналу «Здоров'я суспільства»**

**Landesamt für Gesundheit und Soziales
Mecklenburg-Vorpommern
Abteilung 3
- Infektionsschutz, Prävention -**

Landesamt für Gesundheit und Soziales Mecklenburg-Vorpommern
Gerttudenstraße 11, 18057 Rostock

An ukrainische Zeitschrift
(für offene Publikation)

bearbeitet von: Frau Dr. Demihovska
Telefon: (0381) 4955-372
E-Mail: elena.demihovska@lagus.mv-regierung.de
Az: LAGUS302-11
Rostock, 21.02.2017

Рецензия на учебник «Медицинская микробиология, вирусология, иммунология»
для студентов медицинских вузов под редакцией акад. НАН Украины В.П.Широбокова.
ISBN 978-966-362-6

В учении о микроорганизмах - возбудителях инфекционных болезней - период существенного обновления знаний постоянно укорачивается. Меняются названия и классификация микроорганизмов, открываются новые возбудители, семимильными шагами продвигается микробиологическая диагностика. Путь новых знаний из исследовательских лабораторий в практику измеряется не годами, а неделями. Интернет мгновенно передает гласности любое сколь-нибудь значимое новшество, которое нередко вскоре опровергается другой группой исследователей. И вот в это время Интернета и грандиозного потока порой противоречивой информации команда отважных профессионалов, возглавляемых корифеем вузовских преподавателей микробиологии в Украине академиком В.П.Широбовым задалась смелой идеей: систематизировать и собрать под одной обложкой учебника информационный материал из необъятной, разнообразной и бесконечно меняющейся области знаний – медицинской микробиологии, вирусологии и иммунологии. Это действительно учебник, написанный преподавателями для своих студентов. Те, кто считает это само собой разумеющимся, должен непременно пообщаться со студентами европейских университетов. Они не избалованы вниманием преподавателей и чаще всего сами должны организовать свою учебу, выбрать подходящий учебник, а то и «погуглить» для написания реферата. Наши преподаватели берут студента за руку и ведут его кратчайшим путем через бушующий океан противоречивой информации на твердую Землю проверенных временем фундаментальных знаний, необходимых ему для лечения людей.

Учебник имеет классическую структуру (Общая и Специальная часть, приложения, именной и предметный указатели) и содержит всю необходимую информацию для реализации действующей в Украине типовой учебной программы по микробиологии. Первая часть книги «Общая микробиология», состоящая из 17 разделов, начинается с краткого исторического очерка развития микробиологии как науки, где особо подчеркивается вклад украинских ученых. 54 Нобелевских лауреатов в области микробиологии, вирусологии и иммунологии представлены кратко и информативно в виде таблицы.

Наряду с обязательными разделами, посвященными морфологии и физиологии бактерий и вирусов, приводятся подробные данные о последних достижениях в развитии микроскопических методов исследования микроорганизмов. После разделов, где доступно и конкретно описана генетика микробов и вирусов, следует обзор достижений и возможностей современной биотехнологии.

Особо ценными представляются 5 разделов, посвященных основам учения об инфекции и иммунитете. Эти темы всегда были сложнейшими в курсе микробиологии для студентов. Удачные иллюстрации вместе с доступным описанием несомненно достигают поставленной дидактической цели. Два заключительных раздела первой части учебника посвящены прикладной иммунологии (иммунодиагностике, иммунопрофилактике и иммунотерапии), что подчеркивает большое практическое значение фундаментальных знаний в этой области.

Необходимо подчеркнуть, что ни в одном другом разделе медицины фундаментальная биологическая наука не имеет такого колоссального практического значения для диагностики и лечения болезней человека как в микробиологии. Особо в специальной части преподаватели микробиологии вынуждены были всегда балансировать между стремлением преподать фундаментальные микробиологические достижения исследовательской науки и передать огромную практическую ценность научных знаний о мире микроорганизмов для медицины. С чего начать, например, изложение одного из разделов специальной микробиологии? С таблицы «возбудитель-заболевание» или «биохимические свойства родов семейства xxxx»? Важно то, что специальная часть содержит описания всех микроорганизмов, входящих в программу обучения, включая те, которые в предыдущих учебниках не упоминались или были описаны лишь кратко (например, айкеллеллы, кингеллы, моракселлы и др.). Все названия микроорганизмов соответствуют последней классификации прокариотов (Bergey's Manual of Systematic Bacteriology, 2nd Edition, 2004). Прекрасно адаптированы для восприятия и понимания таблицы с классификацией вирусов и гельминтов. Самое главное, что коллективу авторов удалось сохранить четкую схему изложения материала, будь то бактерии, вирусы, гельминты или паразиты. Это свидетельствует о колоссальной кропотливой редакторской работе и взаимопонимании внутри авторского коллектива.

Солідний, хорошо структурированный информативный материал, включая ценные приложения, а именно классификационная таблица микроорганизмов с вызываемыми ими заболеваниями, а также словарь микробиологических терминов, наверняка придется по душе не только студентам, но и практикам, научным сотрудникам из смежных областей медицины. Врачей со сложившейся специализацией, несомненно заинтересуют разделы санитарной, клинической фармацевтической микробиологии, микробиологии плода и ротовой полости. Все это говорит об уникальном в своем роде учебнике на украинском языке, соответствующем самым высоким стандартам, составленным ведущими отечественными учеными, прекрасно иллюстрированном и прекрасно изданном.

То, что учебник вышел еще раз в 2015 году на русском языке, с частично обновленным содержанием говорит об огромном потенциале коллектива авторов. Более того, электронный вариант книги предоставлен для открытого доступа в Интернете, что еще раз свидетельствует о том, что авторы – бескорыстные рыцари науки и высшей школы, радующие не о прибыли, а об эффективности обучения своих студентов, а значит, о будущем медицины в Украине. Было бы замечательно, увидеть учебник на английском языке, чтобы сделать его доступным широкому международному сообществу как образец украинской школы микробиологов.

Елена Демиховская

Dr. med. (UA) E. Demihovska
FB Infektiologie LAGUS M-V

Ведущий научный сотрудник микробиологической лаборатории
отделения профилактики и борьбы с инфекционными болезнями
земельного ведомства здравоохранения и социальных вопросов
Мекленбурга - Верхней Померании Федеральной Республики Германии
профессор, доктор медицинских наук (Украина)

Hausanschrift:
Landesamt für Gesundheit und Soziales Mecklenburg-
Vorpommern
Gerttudenstraße 11, 18057 Rostock
Postfach 101185, 18051 Rostock

Telefon: (0381) 4955-300
Telefax: (0381) 4955-310

E-Mail: poststelle.zentral@lagus.mv-regierung.de
Internet: www.lagus.mv-regierung.de

2